

Pyyhtiä Sukuseht

Kuparsaaren Pyyhtiät -sukuseura 2015

DNA-
tutkimusten
tuloksia

Sukujuhla
Helteisessä
Lappeenrannassa

Tilinpäätös
2014

Kirjailijoiden sukua

Monitaitaja Pekka Antero Pyyhtiä

**Lea Pyyhtiälle kirjoittaminen on keskustelua
Nuorten kirjoituskilpailun voittaja**

Puheenjohtajan palsta

Kuparsaaren Pyyhtiät -sukukirja julkaistiin kaksi vuotta sitten. Nyt on saatu kerättyä kirjan virhelista, joka jaetaan seuran jäsenille tämän lehden mukana. Lista on kerätty kirjassa tähän mennessä havaitut virheet. Uudet, kirjan julkaisemisen jälkeen tulleet sukupuun päivitystiedot pyydetään toimittamaan sukupuun ylläpitäjälle Marja-Leena Andersinille. Tietojen välittäminen onnistuu parhaiten sähköpostilla, mutta paperilakin voi tietoja lähettää. Marja-Leenan yhteystiedot löytyvät takakannesta.

Sukuseuran hallitus tekee edelleen sukututkimusta ja ylläpitää sukupuuta. Myös sukulehden julkaisua jatketaan. Lehden julkaisussa sukuseuran jäsenet voisivat auttaa hallitusta lähettämällä ehdotuksia aiheista artikkeleiksi tai valmiita juttuja lehteen. Myös toivomuksia hallituksen työn suuntaamiseksi otetaan mielihyvin vastaan. Yksi uusi toiminta-alue on nuorten aktivoiminen sukuseuran toimintaan. Yhtenä toimintamuotona on edelleen retkien ja sukujuhlien järjestäminen.

Tämän vuoden lehden teemana on Pyyhtiöiden kirjoitusinnostus. Lehdessä kerrotaan kahden kirjailijan tuotannosta ja julkaistaan kuparsaarelaisen runo sekä nuorten kirjoituskilpailun tuotos, jonka aiheena oli karjalaisuus ja miten suvun nuoret ovat sen kokeneet. Karjalaisuus asiana tuntuu jo evakkojen jälkeläisiltä hieman unohtuneen ja sopeutuminen kantasuomeen on mennyt pitkälle. Tässä mielessä sukukirja ja isovanhempien kertomukset ovat paikallaan.

Viime vuonna aloitettu suvun geeniperimän tarkastelu saa tänä vuonna konkreettisia tuloksia, kun osa dna-näytteiden tuloksista julkistetaan. Aivan uusi geeniteknologia antaa mahdollisuuksia selvittää suvun geenitaustaa ja sitä mistä olemme päätyneet tänne pohjolan perukoille ja Karjalaan. Amerikkalainen tutkimuslaitos on ottanut tehtäväkseen kartoittaa eurooppalaista ja suomalaista geeniperimää. Varsinkin suomalaisen geenikartan selvittäminen on vielä alkutekijöissään. Tässä lehdessä raportoidaan tuloksia Pyyhtiän perimätutkimuksesta.

Lehdessä on myös raportti viime kesän sukujuhlista Lappeenrannassa. Juhlat olivat onnistuneet, mutta väkeä olisi mahtunut mukaan enemmänkin.

Tulevan kesän sukujuhla järjestetään Vääksyssä hotelli Tallukassa elokuun ensimmäisenä viikonvaihteena. Tallukassa pidettiin Pyyhtiöiden ensimmäiset juhlat seuran perustamisen jälkeen. Tallukka koettiin mukavaksi juhlapaikaksi, koska siellä ovat kaikki tapahtumat saman katon alla. Siellä on myös mukava grillikatos, jossa voi viettää myöhäisiltaa makkaraa paistellen. Tervetuloa kaikki vanhat ja nuoret ja ottakaa erityisesti perheen nuoriväki mukaan juhliin. Karjalaiset kesäjuhlat ovat tänä vuonna Hyvin-käällä. Myös niihin kannattaa osallistua, koska niissä on iloinen ja leppeä karjalainen tunnelma.

Ilmo Pyyhtiä

Sisältö

Puheenjohtajan palsta	2
Sukujuhla Lappeenrannassa	3
Kirjailija, monitaitaja Pekka Pyyhtiä	4
Lea Pyyhtiälle kirjoittaminen on keskustelua	8
Nuorten kirjoituskilpailun voittaja	9
Pyyhtiöiden perimän selvittäminen	9
Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätöstiedot	10
Merkkipäivät	11
Hetki nuoruudessa – kuparsaarelaisen runo	11
Sukuseuran vuosijuhla 2015 Vääksyssä	12
Hallitus	12

**Pyyhtiä
Sukulehti**

Julkaisun tiedot

Toimitus: Kuparsaaren Pyyhtiät -sukuseuran hallitus

Päätoimittaja: Ilmo Pyyhtiä

Paino: Kirjapaino Jaarli Oy

Painosmäärä: 200 kpl

Kannessa: Pekka Antero Pyyhtiä poikansa Jukka Pyyhtiän n. 1990 tekemässä hiilipiirroksessa

Tiedot Merkkipäivät-palstalle: ilmo.pyyhtia@gmail.com

Sukujuhla 2014 Lappeenrannassa

Sukuseuran vuosijuhlaa vietettiin helteisessä Lappeenrannassa 7.–8.6.2014. Lappeenranta on yksi nykyisistä Pyyhtiän suvun pesäpaikoista joutsenolaisten jälkipolvien muutettua kaupunkiin erilaisiin ammatteihin. Sukujuhlaa hellittiin kauniilla säällä, joka muuttui välillä jylhänkauniiksi ukkoseksi.

Saimaan syleilyssä oleva Lappeenranta on hieno kesäkaupunki laivasatamineen ja rantakioskeineen. Kioskeissa myydään herkkuja moneen makuun. Muun muassa Atomit, Saimaan lihapiirakat erilaisin täyttein, ovat maankuuluja kioskien antimia. Minulta kioskit saivat paljon lisäpisteitä tarjolla olleista karjalanpiirakoita. Omasta mielestäni ainoita oikeita karjalanpiirakoita ovat perunapiirakat, mutta kylmäsavulohityyte oli maistuva yllätys. Niitä kävin maistelemassa useamman kerran. Myös vaimoni Maaret koki iloisen yllätyksen, kun Marttakioskissa oli tarjolla gluteenittomia atomeja.

Lauantaina kokoonnuttiin Lappeenrannan matkustajasatamaan Saimaan-kanava-risteilylle. Paikalla oli mukavan kokoinen seurue, yhteensä 25 henkilöä. M/s Camillalla tarjoiltiin mainiota lohikiusausta, jota syötiin rattoisissa tunnelmissa. Sää suosi, oli melkein liiankin lämmintä auringon porottaessa laivan ikkunoiden läpi. Parituntinen vierähti joutuisasti ruokaillessa ja jutellessa. Risteilyn jälkeen siirryimme Scandic Patria -hotelliin, johon osa juhlaväestä majoittui.

Vuosikokous pidettiin Patrian luentosalissa perinteisin menoin. Hallitukseen tulivat valituiksi: Ilmo Pyyhtiä, Kerttu

Pyyhtiä, Jarmo Pyyhtiä, Sirpa Pyyhtiä, Ilkka Johansson, Marko Järvisalo, Marja-Leena Andersin ja Satu Putkisalo. Sukuseuran vapaa hallituspaikka jäi täyttämättä, kun sopivaa ehdokasta ei löytynyt.

Kokouksen jälkeen oli mahdollisuus tutustua Lappeenrannan kaupungin nähtävyyksiin. Illallista syötiin hotelli Lappeen ravintolassa, jossa vuoden sukulehden kansikuvahanuristi kertoi uskomattomia juttuja soittokeikoistaan.

Sunnuntaina suuntasimme Miehkälään Salpalinjan museoon. Retki koki pientä osanottajapulaa, sillä mukana olleet lappeenrantalaiset olivat ehkä jo siellä käyneet. Miehkälässä näimme miten valtavan työn suomalaiset olivat yhteistuumin tehneet estääkseen jälleen kerran vainolaisen tunkeutumisen maahamme. Pelotteena vihulaiselle linja oli ilmeisesti hyvin täyttänyt tehtävänsä. Bunkkerilinjalla nuorisomme valtasi helposti taisteluvaunun, jota isoisien isät eivät olleet ehtineet tuhota.

Ilmo Pyyhtiä

Kuvat:

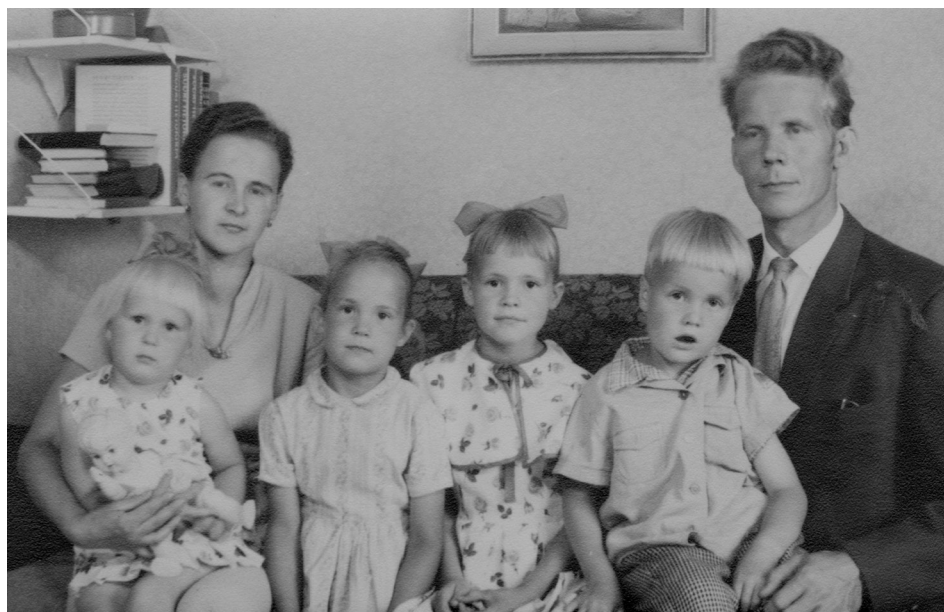
Ilkka Johansson

Satu Putkisalo

Ilmo Pyyhtiä

Kirjailija, monitaitaja Pekka Antero Pyyhtiä

Vasemmalla: Perhe Pyyhtiä kesällä 1961 Lahdessa. Kuopus Kari syntyi vuonna 1965.

Kuva: Kansankuva, Lahti

Alla: Pekka ja Pätilän kylän ensimmäinen traktori 1948–50.

Kuva: Kyösti Valtonen

Lapsuus ja nuoruus

Pekka Antero Pyyhtiä syntyi 28.12.1930 Jääskessä. Pekan isä Juho Juhonpoika ”Jussi” Pyyhtiä oli syntynyt 1904 Joutsenossa. Hän oli mennyt naimisiin Martta os. Huttusen kanssa ja 1928 perheeseen oli syntynyt esikoistytär Irja.

Jussi Pyyhtiä muutti töihin Neuvostoliittoon 1932 keväällä Pekan ollessa puolitoistavuotias, jolloin Pekka jäi äitinsä ja isosisarensa kanssa asumaan Ensoon. Sota-aikana Pekka joutui evakkoon ja oli mm. Harjavallassa, josta kirjoitti Joutsenoon isänsä sisarelle Lahja Raaskalle (ent. Pyyhtiä) vitsikkäitä kirjeitä ylläpitääkseen hyvää mieltä erilleen joutuneiden lähisukulaisten kesken. Ensoon palattiin takaisin 1942, kun rintama siirtyi Syvärille.

Äiti Martta ja sisar Irja muuttivat sodan jälkeen Jyväskylään, jossa Martta avioitui uudelleen ja eli vuoteen 1953 asti. Pekan isä Jussi kuoli n. 1980 Sortavalassa Neuvostoliitossa.

Pekka jäi isovanhempiensa hoiviin Joutsenon Pätilään, jossa vietti nuoruutensa ja varttui aikuiseksi. Hän oli jonkin aikaa töissä myös isänsä serkkujen, Väinö ja Jaakko Valtosen, maalaistalossa Pätilässä. Pekan isän Jussin molemmat vanhemmat olivat sukuaan Pyyhtiö-

tä, isoäiti Elli oli Joutsenon Nevalasta ja isoisä Juho Paavonpoika oli Joutsenon Suokumaalta. Isoäiti Elli kuoli jo 1940 Pekan ollessa 9-vuotias, mutta isoisä Juho Paavonpoika eli vuoteen 1971 asti Joutsenossa.

Oma perhe

Nuorena miehenä Pekka asui jonkin aikaa Jyväskylässä sisarensa perheessä ollessaan töissä paikallisessa Karjakunnassa. Hän sai toivomansa siirron kotiseudulleen Lappeenrannan Karjakuntaan, jossa aloitti työt kesällä 1949. Hän asusteli sukulaismaalaistalossa, Tuhkasilla, Lappeenrannan Tirilässä ja auttoi maatalon töissä vapaa-aikanaan.

Sodan jälkeen maaseudun nuoriso huvitteli tansseissa, kesäisin tanssilavoilla ja talvisin nuorisoseura- ja työväentaloilla. Tirilän lavalla kesän 1949 lopettajaistansseissa Pekka kohtasi maalaistalon tyttären, Helmi Partasen, jonka kotitila sijaitsi Joutsenon Kähärilässä. Tilan nimi oli Linnavuori ja niin tilan tytärtä kutsuttiin lempinimeltään Linnavuoren Heliksi. Pekka haki Helmin tanssiin ja yhteiset tanssit jatkuivat koko syksyn Tirilän talolla kerran viikossa. Syksyllä Pekka lähetti kirjeitä Heli Linnavuoren nimellä ja sai

tietää ihastuksensa oikean nimen vasta myöhemmin.

Nuoret menivät kihloihin keväällä 1950 ja naimisiin puolta vuotta myöhemmin, kolmas syyskuuta. Heti häiden jälkeen lokakuussa Pekka meni armeijaan, ja esikoistytär Mirja syntyi 1951 Joutsenossa. Pekan saatua armeijan jälkeen työn myyntiasiamiehenä Simpeleeltä, perhe muutti Rautjärvelle. Työn luontaisetiuihin kuului moottoripyörä ja sillä Pekka kulki Rautjärveltä kunnan keskustaajamaan töihin. Rautjärvellä perhe kasvoi vielä kahdella lapsella, Merja syntyi 1953 ja Jukka 1955.

Pekan työ Karjaportin asiamiehenä vaihtui osuusliike Onnin hoitajaksi Lappeenrannan Tirilään 1955. Neljäs lapsi Marja syntyi 1957 Lappeella. Työn ohella Pekka näytteli Tirilän työväentalon harrastajateatterissa. Tirilässä perhe vietti vain kaksi vuotta ja muutti maaliskuussa 1957 Lahteen, jossa syntyi perheen kuopus Kari 1965.

Pian Lahdessa perhe sai kodikseen huoneiston Vapaudenkadulta, aivan kauppatorin kulmasta. Tästä ”Vaparista” tuli Pekan myöhemmän kirjailijantyön keskuspaikka.

Elämän vakiinnuttua ja perheen kasvaessa Lahdessa, Pekka sai verailla

Neuvostoliitossa ensi kertaa 1959 isänsä Jussin luona, joka ei ollut saanut pitää yhteyttä sukulaisiinsa Suomeen yli 20 vuoteen. Jussi oli passitettu Siperiaan rautatehtaaseen töihin vakoilusta epäiltynä. Sieltä vapauduttuaan hän oli kirjoittanut sisarelleen Lahja Raaskalle, ja yhteydenpito sekä vierailut Suomeen käynnistyivät. Pekka hankki magnetofonin, jolla äänitti isänsä tarinoita.

Jussilta Pekka sai tietää pikkuserkunsua Leo Olavi Pyyhtiän perheineen asuvan Leningradissa. Pekka opetteli venäjän puhekielen ja toimi myöhemmin matkaoppaana useilla Leningradin ryhmämatkoilla.

Lahdessa Pekka hakeutui luovien ihmisten pariin ja näytteli lyhyen aikaa kesäteatterissa sekä toimi lehtiavustajana. Kirjalliset työt olivatkin jatkossa Pekan mielenkiinnon kohde, koska loppuvuoden 1965 aikana hänen saamansa kolme perättäistä sydäninfarktia veivät hänet eläkkeelle. Hänen kirjoittamiaan pakinoita ja pilapiirroksia ns. ”poskellisia” alettiin julkaista paikallisessa Uusi Lahti -sanomalehdessä. Muitakin käsikirjoituksia syntyi. Pekka lähetti sketsi-ideoita tuottaja-ohjaaja Pertti ”Pertsan” Reposelle, joka oli aloittanut 1970 viihdeohjelma Ilkamien tekemisen.

Lahdessa Pekka liittyi 1968 perustettuun kirjailijoiden ja kirjoittajien yhdistykseen, Salpausselän kirjailijoihin. Tässä Päijät-Hämeen maakunta-alueella toimineessa yhdistyksessä hän toimi johtokunnan sihteerinä vuosina 1973–1978. Pyyhtiöiden koti Lahden keskikaupungilla olikin 1970-luvulla tuttu paikka monelle Salpausselän kirjailijayhdistyksen jäsenelle. Pekka ideoi yhdistyksen kirjakeräyksen, jossa 163 teosta toimitettiin hyväntekeväisyyskeräyksenä Invalidiliiton Lahden palvelutaloon sen toiminnan ensimmäisen vuosipäivän kunniaksi. Kirjallisuuspiirin kokoontumisen edellytykset saatiin näin turvattua tässä 40 asukkaana talossa. Ansioistaan Salpausselän kirjailijoissa hänelle myönnettiin yhdistyksen kuniajäsenyys.

Nuortenkirjat

Pekan oma kirjallinen toiminta vahvistui 1970-luvulla. Omat lapsuusmuistot kirjautuivat ”Vaparin” työhuoneessa paperille ja ne julkaistiin Kariston

Nuortenkirjasto-sarjassa. Ensimmäinen Enson sodanaikaisia tarinoita sisältänyt teos, ”Seikkailujen kesä”, ilmestyi 1974. Se oli kertomus ”Pekan oloisten” poikien kesänvietosta sodan runtele-massa Ensossa. ”Mitäs me mieliharmit” julkaistiin 1978 ja ”Avustajat pois” 1980. Jälkimmäisen kannen suunnitteli graafikko Osmo Omenamäki. Kirjan alkulehdillä todetaan sen sisältävän ”Seikkailukertomuksia 10–100-vuotiaalle pojille ja niille tytöille, jotka haluavat tietää enemmän...”.

Kaikki kolme poikakirjaa perustuivat Pekan omiin lapsuuden ja nuoruuden ajan vaiheisiin ja kokemuksiin sodan aikana. Pekan kutsumanimi perhepiirissä oli Pietu, jonka niminen hahmo seikkaillee myös kaikissa kolmessa nuortenromaanissa.

Teoksia on kirjastoissa eri puolilla Suomea ja niiden painoksia on saatavilla myös antikvariaateissa. Pekka Antero Pyyhtiä teetti myös oman kirjanomistajanmerkkinsä, Ex Libriksen. Näiden kirjojen kertomuksia kuvaillaan niiden takakansiteksteissä seuraavasti:

Kariston

Nuortenkirjasto: Seikkailujen kesä

”Välirauhan aikaan

(haastateltavan

huomio, tässä pitää

lukea: ”Rintaman

siirryttyä Syvärille

1942”, sillä välirau-

han aikaan Enso oli

venäläisillä) palataan Enssoon, alueelle,

missä kahden valtakunnan sotajoukot

olivat vuoron perään pitäneet isännyttä.

Muutamat palamattomat talot seisoa

törröttävät lohduuttoman näköisinä,

ympärillään pystyyn jääneiden savu-

piippujen luuranko-armeija. Holveis-

sa ja sokkeloissa suorastaan haisee

seikkailulle.

Kaverukset Pietu, Sepe ja Osku huomaavat, etteivät jänishousut pärjää näissä maisemissa. Raunioista löytyy suutariksi jääneitä kranaatteja, nalleja, ruutia ja sytytyslankaa, ja niillä voi rohkea räjäyttää eukkojen tiinut taivaalle. Ruostuneilla kivääreillä käydään naapurikylän poikien kanssa kauppaa. Ritsankumeilla ostetaan kani, että saadaa poikasia. Vanhasta krematoriosta

etsityillä romuilla hankitaan rahaa, että päästään hamstraamaan ruokatarvikkeita. Jokaisen savupiipun takaa löytyy jännittävä seikkailu.”

Kariston

Nuortenkirjasto: Mitäs me mieliharmit

”Sodan ja pulakau-

den runtelemaan

Enssoon sulautu-

neet kaverukset

Osku, Sepe ja Pietu

jatkat omien

päähänpistojensa sarjaa kesän muuttu-

essa talveksi. Koulun lukujärjestyksen

saattaminen päälaelleen ei ole heille

konsti eikä mikään. Siihen pystyy yksi-

kin ’mieliharmeista’. Laguksen panssa-

rimiesten ilmestyminen lähimaastoon

saa poikien selkärivat pystyyn, mutta

vain hetkeksi. Pian he ajelevat kuin

kotonaan teräksisissä vaunuissaan.

Siitäkin selviydytään mukavasti, ja pian

kumppanukset kokevat kauhun hetkiä

jäälautalla keskellä kuohuvaa Vuoksea.

He osallistuvat myös omana joukkueena

viestihiihtoon ilman suksia ja jäljittävät

muuatta hämärää tyyppiä, jonka he it-

setietoisesti päättelevät ’vakoilijaksi’.”

Kariston

Nuortenkirjat: Avustajat pois

”Eletään kesää 1944

Ensossa. Osku, Sepe

ja Pietu ahkeroivat

koulussa, missä

kultatukkainen tyttö

aiheuttaa Pietulle

päänvaivaa, mutta

äkkiä, kesken ainekirjoitustunnin kaikki

repeää pirstaleiksi. Koulu lopetetaan ja

Enso evakuoidaan. Tapaamatta toisiaan

kaverukset joutuvat eroamaan. Viimei-

sen auton lavalla lähtee Pietu kohti

tuntematonta päämäärää. Hampaat

kalisten hän matkaa hinaajan kannella

Saimaan saaristossa, kamppailee pai-

najaisten kourissa Ristiinan kirkossa ja

päätyy lopulta Jyväskylään.

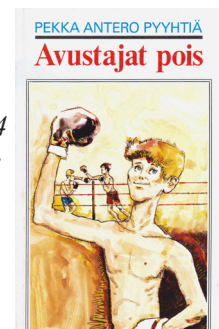
Tuota pikaa löytyvät uudet ystävät ja

uudet vihamiehet. Vauhtia riittää kun

kumppanukset Untti ja Pietu astelevat

nyrkkeilykehään Jyväskylässä ja Savon-

linnassa. Koulukin saa uuden kumma-

*jaisen, jolla on liian suuret maihinnou-
sut, ja teatteri saa prinssin, joka ei puhu
eikä pussaa, mutta pystyy järjestele-
mään kaaoksen hetkessä, vaikka sitä ei
itse haluaisikaan.”*

Karjalainen Nuorisoliitto (www.karjalainennuorisoliitto.fi) on julkaissut kotisivuillaan karjalainen kulttuuri / kirjallisuus-teemasivulla ”Lapsille ja nuorille suunnattua Karjala-kirjallisuutta”-luettelon, jossa mm. Pekka Antero Pyyhtiän kolme nuortenkirjaa on mainittu ”Vuosien 1939–49 kuvausta”-osiossa. Luettelon ”Karjala”-osiossa on mukana Tulentallojen tarinoita-julkaisun ”Pienet tulentallojat:

Joutsenolaista lastenperinnettä”. Luettelo löytyy linkistä: <https://karjalainen-nuorisoliitto.fi/directo.fi/@Bin/323871/Luettelo+lapsille+ja+nuorille+suunnatusta+Karjala-kirjallisuudesta.pdf>

*Pekka Antero Pyyhtiän
kirjanomistajamerkki, Ex Libris*

Muu taiteellinen toiminta: musiikkia ja runoutta...

Seikkailukertomusten valmistuttua tuli aika musiikille. Pekka sanoitti useita lauluja; ”Täällä Lahti”, ”Onnittelut hääparille”, ”Miksi?”, ”Nuorikko”, ”Tarina”, ”Kulttuuri kuuluu kaikille”, ”Pohjolan kutsu” (Rauli Nordbergin sävellys) syntyivät 1970–80-lukujen taitteessa.

Hän oli myös 1982 Lahdessa toimintansa aloittaneen Lahden Runomaratoni ry:n perustajajäsen ja istui Runomaratoniin hallituksessa 10 vuotta, vuodet 1982–1992. Yhdistyksen tehtävä on

edistää suomalaista runoutta ja sanataidetta. Se toimii yhteistyössä Opetus- ja kulttuuriministeriön, Lahden kaupungin ja suomaisten kulttuuriorganisaatioiden kanssa. Yhdistys on järjestänyt 18 valtakunnallista runokilpailua ja se julkaisee runokirjallisuutta. Runomaratoni-kilpailuja on järjestetty joka toinen vuosi Lahden Mukkulassa. Välivuosina pidetään Lahden Runoviikko -tapahtuma.

Lahden Runomaratoni ry:llä on useita kansainvälisiä yhteistyökumppaneita, mm. Petroskoin yliopiston suomen kielen laitos. Yhdistyksen yksi tärkeimmistä tavoitteista on sanataiteen ja runouden perinteen siirtyminen tuleville sukupolville. Lapsia ja nuoria halutaan innostaa kiinnostumaan omasta kielestä, lukemaan ja kirjoittamaan runoutta. Pekka Antero Pyyhtiä valittiin yhdistyksen kunniajäseneksi ja hänelle luovutettiin Lahdessa 1992 kunniakirja ”suurenmoisesta työstä Lahden Runomaratoniin kehittämisessä”.

lyhytelokuvia...

Kirjallisen toiminnan jälkeen syntyi muutama lyhytelokuva. ”Ruodis” on 23 minuutin pituinen kuvaus, jossa oli mukana näyttelijöitä Lahden kaupunginteatterista ja johon Rauli Nordberg sävelsi musiikin. Se sai 1982 Suomen Kaitaelokuvaajain liiton palkinnon.

”Mika” vuodelta 1985 on 20 minuutin pituinen kuvaus, joka sai 2. palkinnon kansainvälisillä lyhytfilmifestivaaleilla. Se on tarina pojan ja erakon ystäväydestä. Poikaa näytteli Kauko Vilkon poika Mika ja erakkoa Pekka Pyyhtiä. Molemmat lyhytelokuvat Pekka teki yhdessä Kauko Vilkon kanssa yhteisessä ”KaPe”-nimisessä yrityksessä.

ja maalauksia...

Monitaitaja Pekka teki harrastukseksi maalauksia. Hän käytti niiden pohjana vanerilevyjä, jotka pohjusti monenvärisin petsein. Valokuvaamansa aiheet Pekka piirsi kalkkerin läpi vanerille, jonka petsattua pintaa sitten työsti raaputtamalla ns. kirurgin veitsellä ja sai haluamansa muodon esiin. Näiden etsäusten kohteena oli joko Joutsenon kirkko, ystävät tai perinteiset ikonien aiheet. Hän teki muotokuvan Lahden kaupunginteatterin näyttelijä Ola Johanssonista, joka esiintyi myös elokuvissa ja mm.

1970-luvun tv-sarjan ”Havukka-Ahon ajattelija” Mooses Pessinä. Pekka ikuisti maalauksin myös isänsä samoin kuin tätinsä miehen, Arvo Raaskan.

sekä ”Loikkarin Testamentti”- käsikirjoitus

Neuvostoliitossa asuneen pikkuserkku Leo Olavi Pyyhtiän poika Valeri Pyyhtiä pääsi muutamaan vaimonsa ja lapsensa kanssa Suomeen vihdoinkin 1980. Pekka hoiti anomukset hankkien heille virallisen oleskeluluvan, jonka saaminen viisumeineen ja työ lupineen kesti kolme vuotta. Valeri asettui asumaan Joutsenoon, josta sai työpaikan ja asunnon.

Pekka solmi jo 1960-luvun lopulla yhteyden erääseen poikasena Joutsenossa tapaamaansa henkilöön, josta oli tuleva erikoisella tavalla tärkeä linkki lapsuuden ja kirjailijan työn välillä. Tuo henkilö oli Antti Mattinen, joka luovutti Pekalle pienen käsikirjoitetun vihkosien. Mattinen oli muurari, seppä, kirvesmies ja autoilija. Hän oli liikennöinyt Joutsenon ensimmäisellä linja-autolla, mutta työtilanne oli heikentynyt laman vuoksi. Mattisenkin täytyi lähteä rajan taakse työtä etsimään 1930-luvun alussa. Antti Mattinen oli Matti Mattisen veli, jonka tyttären Veera Pyyhtiän aviomies Antti Pyyhtiä oli lähtenyt työhön Neuvostoliittoon samoihin aikoihin. Antti Pyyhtiän veljet Pietari (Leo Olavi Pyyhtiän isä) ja Juhana olivat menneet Neuvostovenäjälle jo vallankumouksen aikana 1918.

Liki kuuden vuoden Neuvostoliitossa työskentelyn jälkeen Antti Mattinen oli keuhkojen työ- ja asuinolojen vuoksi päättänyt lähteä takaisin Suomeen ja pääsi omin neuvoin rajan yli 1937 suunnistamalla Karjalan erämaametsiä pitkin kompassin avulla. Kaikkiaan kymmenen miestä lähti tälle uuvuttavalle paluumatkalle ja vain kolme heistä jaksoi Suomen puolelle asti. Mattisen sukulaiset olivat päivystäneet Joutsenon rautatieasemalla tiiviisti päivin ja öin osaten odottaa kotiinpalaaajaa saamansa vinkin vuoksi. Kun Mattinen laskeutui junasta, hämmästytti hän tuttua ääntä laiturilla; veljen tytär Veera oli sukulaisista ensimmäinen, joka sai tervehtiä väsyntä matkamiestä. Mattinen oli ollut kuudetta vuotta vieraalla maalla ja sopeutuminen kotioloihin alkoikin saunomalla.

Mattinen toimi paluunsa jälkeen muurarina ja muurasi lukuisia uuneja ja savupiippuja mm. sodan aikana Ensoon. Hänen apupoikanaan toimi kesällä 1942 vasta 12-vuotias Yrjö Pyyhtiä, jonka isä Antti Pyyhtiä ei palannut takaisin Neuvostoliitosta, vaan joutui teloitetuksi Leningradissa 1935. Muurausmatkat työpari teki viikoittain pyöräillen Joutsenosta Ensoon. Sitten Mattinen työskenteli paperitehtaalla Joutsenossa.

Pekka Pyyhtiä teki suuren työn kirjoittaessaan Mattisen alkuperäisiä käsikirjoittamia muistiinpanoja 240 sivua julkaistavaan muotoon. Kopiot käsikirjoituksesta tekijän luvalla julkaistiin niteenä Mattisen antaman nimen, ”Loikkarin Testamentti”, mukaan. Ajankohta 1980-luvun alussa oli sellainen, joka ei sallinut näin rohkeaa kuvausta julkais-tavaksi painetun kirjan muodossa, ja kirjapaino peruiikin jo lupaamansa kustannussopimuksen. Käsikirjoituskopio-niteitä on Joutsenon kirjastossa useampi kappale. Pekka Pyyhtiän leski Helmi Pyyhtiä luovutti tätä artikkelia varten ”Loikkarin Testamentti”-alkuperäiskäsi-kirjoituksen sekä kopion Mattisen käyt-tämästä kartasta ja kuvan kompassista tämän henkilökuvan tekijälle. ”Loikka-rin Testamentin” lopussa saamme lukea Tekijän sanan, joka kuuluu:

”Kun tapasin ensi kerran Antti Mattisen noin kolmen tiiliskiven korkuisena po-jannappulana ennen sotia, olin toimit-tamassa, ellen nyt aivan väärin muista, erittäin hyvähankkeiseksi osoittautunut- ta virpomisoperaatiota eräänä Palmu-sunnuntaina.

Sääntöjen mukaan homma kuului hoidella siten että virvottavat piti yllät-tää sikeimmästä aamu-unestaan, mutta arvelen päivän ennättäneen luiskahtaa jo lähemmäs puolta päivää kun meikä poika vielä ravaili sorkat kuraisina talosta toiseen.

Aikaa tuosta edellisestä tapaamises-tamme kului runsaat kolmekymmentä vuotta kun jälleen jouduin kasvotusten Antti Mattisen kanssa. Tällä kerralla ei kainalossani kuitenkaan ollut pajun-vitsoja vaan muistilehtiö, johon olin valmistautunut merkitsemään muistiin sellaisia asioita ja tapahtumia 30-lu-vun taitteesta jotka olisivat ne todelliset syyt joiden johdosta minun isäni oli nähnyt parhaimmaksi loikata itärajan yli.

Valitettavasti, vaikka tunsinkin isäni, joka oli myös entinen joutsenolainen, ei Mattisella ollut kerrottavanaan mitään sellaista josta en olisi ollut aiemmin tietoinen. Sensijaan hänellä oli tarjota jotain muuta mielenkiintoista. Pöy-tänsä laatikosta hän kävi noutamassa kovakantisen mustan kirjan johon hän oli kirjoittanut muistiinpanoja itse tekemältään loikkausmatkalta. Hänen toivomuksenaan oli että sen jälkeen kun hänestä on aika jättänyt, kirjoittaisin muistiossa olevat asiat julkaisukelpoi-seen muotoon.

Tunsin suurta kunnioitusta sitä luottamusta kohtaan jota hän osoitti luovuttaessaan tuon vaativan tehtävän suoritettavakseni, mutta otin haasteen vastaan koska aihepiiri, jota muistiin-panot käsittelivät, oli minulle muodostunut tunnetuksi ja jossain määrin myös

läheiseksi, isäni loikkaustapahtumaa selvittelevien tutkimusten johdosta.

Pidän erittäin valitettavana ettei mi-nulla ollut tämän jälkeen enää mahdol-lisuutta käydä Mattisen kanssa lisäkes-kusteluja ilmaisutapani sen paremmin kuin muunkaan suhteen, sillä Mattinen siirtyi ajasta ikuisuuteen maaliskuussa 1971, matkalla tien laidassa olevalle postilaatikoilleen.

Luettuani Mattisen muistiinpanot läpi useaan kertaan, olen mielestäni pysty-nyt muodostamaan hyvin selkeän kuvan siitä kuinka rikkaasti hän olisi kulloin-kin kyseessä olevan tapahtuman kyennyt ilmaisemaan. Työ on ollut tavattoman raskas, mutta uskon säilyttäneeni kirjas-sa sen kansanomaisen rehellisen tyylin joka on ollut ominaista muistiinpanojen ilmaisussa.

Lahti 1983

Pekka Antero Pyyhtiä”

Pekka Pyyhtiä toimi Lahdessa asues-saan paikallisissa karjalaisten ja entisten ensolaisten yhdistyksissä. Hän suoritti 1986 vyöhyketerapian peruskurssin ja toimi sivutoimisesti vyöhyketerapeut-tina sekä hoitomuodon kouluttajana. Kesällä 1997 Pekalla todettiin munu-aissyöpä, ja hän menehtyi sairauteen 1.10.1997.

Pekka Pyyhtiän henkilökuva pohjautuu keskusteluihin hänen leskensä Helmi Pyyhtiän kanssa. Arvo Raaskan muoto-kuva on kuvattu Lahja Raaskan kotona. Antti Mattisen vaiheista tietoja on anta-nut Yrjö Pyyhtiä. Henkilökuvan kokosi helmikuussa 2015 Sirpa Pyyhtiä.

*Vasemmalla:
Kirjailija
työssään Vaparin
työhuoneella 1980.
Kuva: Pekka
Pyyhtiän kotialbumi*

*Oikealla:
Pekka Pyyhtiän
maalaama
muotokuva Arvo
Raaskasta.
Kuva: Sirpa
Pyyhtiä*

Lea Pyyhtiälle kirjoittaminen on keskustelua

Kangasalla perheineen asuva Lea Pyyhtiä on kirjoittanut kymmenisen vuotta. Hänellä on kaksi julkaisua, *Pieneksimitattu – kohti ehjää minuutta* (Minerva 2010) ja *Tallituvan kynnyksellä*. Runoja (2011).

Usein kirjoittavat ihmiset ovat lapsena ja nuorena lukeneet paljon tai kirjoittaneet esimerkiksi päiväkirjaa. Lean kohdalla näin ei ollut.

- Olen maalaistalon tyttö ja kaikki osallistuivat tilan töihin. Lukeminen ja kirjoittaminen eivät kuuluneet kesiini.

Lean kohdalla kiinnostus kirjoittamiseen alkoi selkeämmin 2000-luvun alussa. Hän lähti Oriveden Opistolle luovan kirjoittamisen kurssille. Kirjoittamisen kipinä syveni.

- Minulla oli keittiön työtasolla muistikirja, johon kokosin ajatuksia. Toisinaan kirjekuoren kulmiin tai paperilappuihin kertyi mietelmiä, runoja, yksittäisiä havaintoja, elämän ihmettelyä.

Hän jatkoi kirjoittamista ja suoritti kirjoittamisen yliopistollisia opintoja. Samalla hän työsti tekstejään.

- Pohdin elämää sanojen avulla, sanojen kautta. Siten hahmotan tätä ympäröivää maailmaa. Muodostan kuin kuvia, mutta nuo kuvat ovat sanallisessa muodossa.

Utopiasta totta ja esikoisteos ilmestyy

Lea tunnustaa, että hänelle, torpan tytölle, ajatus kirjan saamisesta julki oli utopiaa, maailmaa, mikä ei voisi toteutua.

- Uusi maailma voi näköjään aueta.

Lea työsti elämäntaitoihteista käsikirjoitusta usean vuoden ajan. Sitten hän lähetti tekstin eri kustantajille.

- Muistan, kuinka moneen kertaan kävin tekstiä läpi. Oli halu jatkaa. Olin innostunut. Ja muistan, kuinka toisinaan jopa suomen kieli tuntui olevan huokassa. Huomaamattani silloinen vahva

englannin kielen taito vaikutti lauserakenteisiin.

Elämäntaitoihteinen kirja syntyi kasvutarinana.

- Kirjoittaminen oli tapa tarttua elämän kysymyksiin. Tein matkaa tutkimusmatkailijan ja löytöretkeilijän tunnoin. Kirjoittaminen on hyvällä tavalla hidasta. Jää aikaa asioiden kypsyämiselle.

Nuoruuden heppahulluus toteutui runoissa

Lean runokirja syntyi matkasta hevostyön maailmaan.

- Nuoruudessani tein maatöitä hevosella. Ajoin haravakonetta, jyrää, talvisin rekeä. Omasta kokemuksestani käsin tunsin hevostyön sydämen. Minulla ei ollut mahdollisuutta ratsastaa, saada omaa hevosta tai opiskella hevosaloutta. Sukelsin sanojen kautta tuohon maailmaan.

Lea alkoi kirjoittaa. Sitten hän laajensi aiheitaan, lainasi kirjastosta kymmeniä runokirjoja, useita hevosaiheisia tietokirjoja. Ja luki, ja luki, ja ihmetteli.

Merkittävä vaihe runojen saamisessa kirjaksi oli niiden työstäminen ohjatusti runopajassa. Toinen, merkittävä tekijä oli valokuvaaja.

- Mielestäni tämäntyylinen runokirja tarvitsi ehdottomasti kuvia. Sahalahtelainen Birgitta Laakso innostui kuvaaamisesta.

Lea muistelee ja jatkaa:

- Toteutin omaa nuoruuden hevosunelmaa ja tuo unelma täyttyi runokirjan muodossa.

Runokirja *Tallituvan kynnyksellä* palkittiin kunniamaininnalla Päätaloinstituutin kilpailussa vuonna 2012 runokirjojen sarjassa.

Keskustelu jatkuu

Kirjoittaminen elää Lealla vahvasti. Hän tunnustaa jatkavansa edelleen

elämän ihmettelyä sanojen avulla.

Samalla hän iloitsee mahdollisuudesta pitää

perusopetuksen alakoulussa luovan kirjoittamisen pajaa.

- Elämän kanssa keskustelu täyttää minut toisinaan valtavalla ilolla. Joskus hämmennyn: ai, tällaista on. Samalla koen, että juuri tänään minulla voi olla minuutissa kuusikymmentä onnen hetkeä. Kyllä tämä 'keskustelu' on jänskää. Elämä on ihmepaikka!

Lean intohimona ovat kirjastojen poistot ja kirpputorien kirjat.
Kuva: Jarmo Pyyhtiä

Kirjoituskilpailun satoa

Sukuseura järjesti edellisessä numerossa kirjoituskilpailun lapsille ja nuorille. Aiheena oli karjalaisuus ja miten se ilmenee heidän omassa elämässään. Tässä numerossa julkaisemme kirjoituskilpailun voittajan, 12-vuotiaan Nea Briskin hauskan kirjoituksen.

”En tiedä miten karjalaisuus ilmenee minussa vai ilmeneekö se ollenkaan.

Olen 12-vuotias puhelias, ja melko temperamenttinen tapaus. Pidän kovasti karjalanpiirakoista ja karjalanpaistista. Olen leiponut karjalanpiirakoita äitini, tätini ja serkkuni kanssa. Äitini kertoo leiponeensa useasti karjalanpiirakoita mumminsa ja siskonsa, eli minun kummitätiäni kanssa täällä Lopella.

En puhu karjalan murretta, eikä äitini tai hänen isänsäkään. Isoisovanhempani puhuivat murretta. Muistan isomummitani vain sen, että keinuimme kilpaa keinutuoleissa maatilan tuvassa Lopella.

Olin silloin melkein 2-vuotias.

Iso-Ukkini oli sodassa. Hän kuulemma kertoi sieltä paljon tarinoita isälleni ja äidilleni, mutta minun korviini asti ne eivät ole kantautuneet. Hän myös lauloi aika paljon ”sotalauluja” ja paljon muuta. Muistan myös, että hänen toisen käden nimetön oli katkennut, kun hän oli jauhanut lehmilleen jauhoja myllyssä. AUTS!

Haluaisin joskus käydä Karjalassa, niin kuin äitinikin on käynyt.”

*Nea Brisk, 12 vuotta
Kerava*

*Kuvassa Nea rakkaan harrastuksensa parissa Keravan ratsastuskoululla Hilla-koiransa kanssa keväällä 2014.
Kuva: Sampo Brisk*

Pyyhtiöiden perimän selvittäminen dna-tutkimuksella

Kerroimme edellisessä numerossa mahdollisuudesta selvittää dna-näytteillä Pyyhtiöiden perimää ja esi-isien vaellusreittiä Suomeen. Reittejä ja ryhmiä selvitetään vuosituhansien aikana geeneihin syntyneiden mutaatioiden avulla. Näitä saman mutaation alaisia ryhmiä kutsutaan haploryhmiksi.

Sukuseuran hallitus lähetti amerikkalaiseen dna-tutkimuslaitokseen Houstoniin Texasiin kolme dna-näytettä. Ilmo Pyyhtiän ja Marja-Leena Andersinin näytteet on nyt tutkittu. Yrjö Pyyhtiän tulokset eivät ehtineet tähän lehteen, joten niistä raportoidaan myöhemmin.

Nykytutkimuksen mukaan kaikki tällä hetkellä maapallolla elävät ihmiset ovat pääosin Afrikassa kehittyneen ihmisrodun jälkeläisiä.

Ilmo Pyyhtiän dna-näytteen mukaan hänen isälinjansa kuuluu haploryhmään M-N178. Tähän N-ryhmään kuuluu suomalaisista lähes 60 prosenttia. Ryhmän esi-isät ovat lähteneet Afrikasta noin 60 000 vuotta sitten ja kulkeneet Lähi-Idän, Kiinan ja Siperian kautta Suo-

meen.

On myös sellaisia näkemyksiä, ettei N-ryhmä ole edennyt Kiinaan asti itään vaan se on syntynyt lähempänä ja tullut Suomeen eteläisempää reittiä.

Ilmo Pyyhtiän kanssa perintötekijöiltään ”lähisukulaisia” löytyi Pohjanmaalta, Keski-Suomesta, Savosta ja Vienankarjalasta. Kyseessä on ajanjakso ennen kirkonkirjoja ja verokirjoja, mikä osoittaa, että Pyyhtiöiden geenijuuret ovat laajalla alueella Suomessa ja Karjalassa. Tämä antaa viitteitä siitä, että Pyyhtiöiden suku on tullut kannakselle länneestä. Tällaisia arvioita tehtiin myös Kuparsaaren Pyyhtiät -sukukirjassa.

Marja-Leena Andersinin äitilinjaa dna-tutkimus osoittaa, että hän kuuluu ryhmään K1c1c. Ryhmä on tullut

suoraan Eurooppaan Lähi-Idän kautta ja tähän ryhmään kuuluvia ihmisiä on ollut Euroopassa 16 000 vuotta sitten. Tähän haploryhmään kuuluvia ihmisiä löytyy lähinnä Länsi-Suomesta. Marja-Leenan äidin äidin suku on Jalasjärveltä. Haploryhmän muita edustajia Suomen ulkopuolelta löytyy Pohjois-Venäjältä ja Ukrainasta.

Suomalaisten haploryhmiä on tutkittu useassa otantatutkimuksessa 2000-luvulla. Tuloksista on julkisuuteen päässyt tieto, että länsisuomalaiset ja itäsuomalaiset poikkeavat isälinjan geeniperimältään toisistaan hyvinkin paljon.

Ilmo Pyyhtiä

*Dna-tutkimusten lähde:
Ahti Kurri, Suomen väestö haploryhmät
www.kurrinsuku.net.*

Tilinpäätös

Toimintakertomus 2014

Kokoukset

Sukuseuran vuosikokous pidettiin Lappeenrannassa 7.6.2014 Scandic Patria Hotellissa. Kokouksessa oli läsnä 19 henkilöä.

Hallitus

Sukuseuran hallitukseen alkuvuonna 2014 kuuluivat seuraavat jäsenet: Sirpa Pyyhtiä, Marko Järvisalo, Jarmo Pyyhtiä, Marja-Leena Andersin, Satu Putkisalo, Ilkka Johansson, kunniapuheenjohtaja Kerttu Pyyhtiä ja puheenjohtajana Ilmo Pyyhtiä. Hallitus kokoontui kaksi kertaa (helmi- ja toukokuussa).

Sukuseuran kokouksessa Lappeenrannassa hallitukseen valittiin erovuoroisista Marja-Leena Andersin, Satu Putkisalo ja Sirpa Pyyhtiä uudestaan. Hallitus valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Ilmo Pyyhtiän, varapuheenjohtajaksi Sirpa Pyyhtiän, sihteeriksi Marko Järvisalon ja taloudenhoitajaksi Jarmo Pyyhtiän. Uusi hallitus kokoontui vuoden 2014 aikana kaksi kertaa (syys- ja joulukuussa).

Toiminta

Syksyn aikana koottiin sukukirjan korjaussivut sekä päivitettiin sukupuuta. Sukututkimustyötä hallituksessa jatkaa Marja-Leena Andersin. Vuoden 2015 sukukokouksen valmistelut aloitettiin syksyn kokouksissa ja sukulehden julkaisun valmistelua jatkettiin. Toiminnan kehittämisen painopisteinä ovat olleet Facebook-sivusto, kotisivujen uudistaminen ja dna-näytteiden lähettäminen.

Talous

Tilikauden tulos osoittaa 909,75 euron ylijäämää. Sukuseuralla on 2 000 euroa lainaa Ilmo Pyyhtiältä. Laina liittyy sukukirjan painamiseen. Laina-ehdojen mukaan sitä lyhennetään vuosittain tuhannella eurolla. Seuran tilillä oli vuoden vaihteessa rahaa 1 039,99 euroa. Varoja kerätään sukulehden julkaisuun sekä velan lyhennyksiin.

Tiedottaminen

Tiedottaminen hoidettiin postittamalla Pyyhtiä sukulehti -lehti vuonna 2014. Seuran kotisivut siirrettiin vuoden lopulla uuteen osoitteeseen Pyyhtiä.com. Materiaalin täydennys on vielä meneillään.

Jäsenmäärän kehitys

	Jäsenet
31.12.2003	51
31.12.2004	98
31.12.2005	115
31.12.2006	123
31.12.2007	134
31.12.2008	140
31.12.2009	137
31.12.2010	139
31.12.2011	143
31.12.2012	140
31.12.2013	140
31.12.2014	138

Hallitus

Toimintasuunnitelma kaudelle 2015–2016

- Sukukokous Hotelli Tallukassa Vääksyssä 2015
- Sukututkimus jatkuu täydentämisin ja korjauksin
- Sukukirjan myynti jatkuu
- Julkaistaan korjauslehti sukukirjaan
- Jatketaan Pyyhtiä Sukulehti -lehden julkaisua
- Hallitus toteuttaa säännöissä todetut hallinnolliset tehtävät

Tuloslaskelma 2014

1.1. - 31.12.2014

Varsinainen toiminta

Jäsenmaksutuotot	2340,00
Sukukirjan myyntitulot	310,00
Postitulot	19,80
Muut tuotot	0,00
	2669,80
Jäsenlehtikulut	757,90
Kokouskulut	691,91
Sukukirjakulut	0,00
Postikulut	40,30
Muut kulut	270,38
	1760,49

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Korkotuotot	0,44
Tilikauden tulos	1760,49

Tase 2014

1.1. - 31.12.2014

Vastaavaa

Vaihtuvat vastaavat	
Pankkitili	1039,99
Vastaavaa yhteensä	1039,99

Vastattavaa

Oma pääoma	
Edellisten tilikausien tulos	-1869,76
Tilikauden tulos	909,75
Vieras pääoma	
Siirtovelat (laina)	2000,00
Vastattavaa yhteensä	1039,99

Talousarvio vuodelle 2016

Varsinainen toiminta

Jäsenmaksutulot	2500,00
Muut tuotot (mm. kirja)	200,00
Postikulut	-50,00
Jäsenlehtikulut	-800,00
Kokouskulut	-800,00
Muut kulut (laina)	-1000,00
	50,00

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Korkotuotot	0,00
Tuottojäämä	0,00
Tilikauden tulos	50,00

Merkkipäivät

Tällä palstalla julkaistaan lehden julkaisuvuonna merkkipäiviään viettävien sukulaisten ilmoituksia.

Lähetä tietosi Merkkipäivät-palstalle: ilmo.pyyhtia@gmail.com

Helvi Berg
o.s. Pyyhtiä

95 vuotta
Hyvinkää

syntynyt Joutsenossa
5.9.1920

Eero Pyyhtiä

75 vuotta
Joutseno

syntynyt Joutsenossa
24.3.1940

Hetki nuoruudessa

*On heleä helluntailuantai, kevään
herkintä aikaa, Vuoksen pinta
kimaltelee ilta-auringossa.*

*Rantakoivikko vihertää, linnut laulavat
kilpaa, ilmassa huumaaava kevään
tuoksu.*

*Istun kivellä kotipihalla, kukkamekossa,
uudet kesäkengät jalassa. Saunantuoksu
tukassani mäntysuovalla pestynä,
kiiltävänä kihartuvana.*

*Havahdun - riihen kujasilta alkaa
kuulua kylän nuorten iloinen
rupattelu, ovat tulossa meidän rantaan
iltanuotille. Helluntaitulille, yhteiseen
karkelointiin, soittelointiin, lauleluun,
kantavat sylissään kuivia risuja
nuotioon.*

*Toivottelen tervetulleeksi. Tarjoilen
tuohiropeesta viimekesäistä
mansikkamehua, voi miten komeita
poikia ja tyttöjä. Kyllä kotikylässä
kelpaa olla. Nuoret juoksevat alas
rantapolkua. Jään odottamaan. Mitä?*

*Ajan kulumista - herään hetkeen
- todellisuuteen. Kuulen rannasta
ääniä, huutelevat minua. Tajuan: on
kulunut yli viisi vuosikymmentä vuosien
saatossa. Istun samalla paikalla,
retkipuvussa, kumisaappaat jalassa,
tukkahiukan harmaantuneena, kivi
on muuttunut tuvan rauniokiveksi,
tuohirove pahvimukiksi.*

*Katselen rantaan. Sama Vuoksi
kimmeltää, nyt ei ehkä hopeisempaa.
Rantakoivut vihertävät, lintujen laulut,
herkemmät, paljon kauniimmat. Kylän
nuoret iloisesti rupattelun nuotion
ympärillä, tuli räiskyy nuotiossa.
On raukaiseva hyvänolon tunne.
Lähden hiljalleen laskeutumaan alas
rantapolkua.*

*Huomaan, olen istunut kivelläni
yli sukupolven. Elämä on kulkenut
eteenpäin. Uusi sukupolvi on tullut
jatkamaan sitä, minin jäimme.
Perinteitä vaalimaan, juuriaan
tutkimaan, iloitsemaan siitä,
että voimme hetken olla täällä.
Kuparsaassa, juurillamme. Osa
kauneinta Karjalaa, menetettyä.*

*Olen onnellinen Kuparsaaren nuorista,
jälkipolvesta, tunnen kuuluvani samaan
joukkoon. Laulellen, huuliharpun
soidessa tummuvassa kevättyössä. Tuli
hiljaa hiipuu nuotiossa.*

*Aamun sarastaessa lintujen konsertti
herättää meidät teltoissa nukkujat
aamukahville nuotion ympärille. On
tulossa aurinkoinen, lämmin päivä
meille juurien etsijöille. Jätämme
leiripaikkamme, kotirantani. Reput
selässä lähdemme vaeltamaan tuohon
peittämää kylätietä lintujen laulun
saattelemana.*

*Tien varrella valkovuokkojen ja
ketunleipien kukkaloistoa, kesän
ensimmäisiä.*

*Matka etenee hitaasti - kuunnellen,
muistellen ja tutkien sammaltuneita
talojen raunioita, rappukiviä ja
luontoa ympärillä. Mikä suloinen
luonnon rauha huokuu kotikylän yllä.
Päivämme vaellus huipentuu Vuoksen
antimiin, ihanalta tuoksuvaan, nuotiolla
keitettyyn kalakeittoon Kalkkitehtaan
rannassa. Taas kertyi yksi unohtumaton
kotikylän retki muistojemme hopeiseen
kerään.*

Kerttu Pyyhtiä
Kotimäellä Helluntaina 1996

Kerttu Pyyhtiä on syntynyt Antrean Kuparsaassa 21.9.1931. Hän on kirjoittanut runon yhdellä lukuisista kotiseutumatkistaan.

Tervetuloa sukujuhlaan!

Vuosijuhla 2015 Vääksyssä

Kuparsaaren Pyyhtiät -sukuseuran vuosijuhla järjestetään Vääksyssä 1.–2. elokuuta 2015. Kaikki seuran jäsenet toivotetaan lämpimästi tervetulleeksi kauniiseen Vääksyyn. Sukujuhlan viikonvaihteeseen sisältyy mm. sukujuhla ja kokous hotelli Tallukassa sekä saunomista ja grillaamista. Sunnuntaina retkeilemme Asikkalassa ja tutustumme vaappumestari Lauri Rapalan museoon. Tervetuloa mukaan!

Ohjelma

Lauantai 1.8.2015

12 Lounas hotellin ravintolassa
13 Sukujuhla hotellin kokoustilassa
14 Sukukokous hotellin kokoustilassa
Vapaavalintaista ohjelmaa
19 Illallinen
Yhteinen illanvietto grillillä

Sunnuntai 2.8.2015

Aamiaisen hotellin ravintolassa
10 Retkeilyä Vääksyssä ja
tutustuminen Rapalan vaappumuseoon
13 Lounas Vääksyssä

Ilmoittautuminen ja tiedustelut

Ilmoittaudu mukaan sukukokoukseen
pe 29.5.2015 mennessä.

Satu Putkisalo: puh. 050 300 9667
(arkisin klo 16 jälkeen),
satu.putkisalo@saunalahti.fi

Ilmo Pyyhtiä: puh. 040 545 3845,
ilmo.pyyhtia@gmail.com

Hinta

Kokousmaksu on 34 €/henkilö, ja sen voi maksaa etukäteen sukuseuran tilille FI86 1158 3500 1302 67. Hinta sisältää lauantain lounaan noutopöydästä, iltapäiväkahvin/teen makean herkun kera sekä kokoustilavuokran.

Vapaaehtoinen päivällinen noutopöydästä maksaa 25€/henkilö ja se maksetaan suoraan ravintolaan paikan päällä.

Hotellimajoitus

Huoneiden hinnat hotelli Tallukassa:
1 hh 74€/yö
2 hh 92€/huone/yö
3 hh 122€/huone/yö
Suite kahdelle 198€/yö

Varaa majoituksesi suoraan hotelli Tallukasta 29.5. mennessä. Mainitse sukuseuran kiintiö varausta tehdessäsi. Huoneiden hinnat sisältävät runsaan aamiaisen seisovasta pöydästä, sauna- ja allasosaston sekä kuntosalin vapaan käytön.

Pihassa on runsaasti veloituksetonta pysäköintitilaa ja hotellin kaikki tilat ovat saman katon alla.

Yhteystiedot

Hotelli Tallukka
Tallukantie 1, 17200 Vääksy
Puh. 03 88 881
Fax. 03 766 1529
myynti@tallukka.fi
www.tallukka.fi
Yhteyshenkilö: Satu Jenkins
satu.jenkins@tallukka.fi

Sukuseuran hallitus

Marja-Leena Andersin hallituksen jäsen

Itätie 11, 12240 HIKIÄ
puh. 040 748 1980
marja-leena.andersin@saunalahti.fi

Ilkka Johansson hallituksen jäsen

Kreetankuja 8 A 5
33950 PIRKKALA
puh. 040 539 8161
ilkajohansson@gmail.com

Marko Järvisalo sihteeri

Nietoskatu 1, 15340 LAHTI
puh. 050 598 1250
jarvisalomarko@gmail.com

Satu Putkisalo hallituksen jäsen

Paavontie 2 as. 3
54100 JOUTSENO
puh. 050 300 9667
satu.putkisalo@saunalahti.fi

Ilmo Pyyhtiä puheenjohtaja

Hitsaajankatu 13 B 43
00810 HELSINKI
puh. 040 545 3845
ilmo.pyyhtia@gmail.com

Jarmo Pyyhtiä taloudenhoitaja

Kaakinmaantie 102
36430 SAHALAHTI
puh. 050 486 8804
jarmo.pyyhtia@kolumbus.fi

Kerttu Pyyhtiä kunniapuheenjohtaja

Kuusistontie 3 A 19, 12700 LOPPI
puh. 019 440 255
tai 040 831 5521

Sirpa Pyyhtiä varapuheenjohtaja

Kauppakartanonkatu 8 A 16
00930 HELSINKI
puh. 041 530 4919
pyyhtia.sirpa@gmail.com

**Tutustu
ohjelmaan ja
ilmoittaudu
mukaan!**